

Izhaja vsak četrtek ob 4 uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K za druge države 6 K. Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naznanila s prejema upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdiejevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Starejšemu učiteljstvu.

Na Goriškem se je ustanovilo društvo kršč. mislečega učiteljstva, katero je imelo 7. t. m. svoj prvi občni zbor, ki je jako lepo uspel. Gotovo je v društvu veliko več učiteljev in učiteljic, kakor jih je bilo v prerano zamrli „Slomškovi zvezi“, a vendar pogrešamo v novem društvu marsikaterega dobrega znanca, in posebno več starejših gg. učiteljev, katerih krščansko mišljenje in prepričanje je splošno znano, a jih vendarle ni poleg.

Kje ste vendar, duše drage! Vi, ki ste zmiraj in do danes živeli v prijaznosti in edinosti s cerkvijo in njenimi učitelji, vi, da ne pristopite k društvu kršč. mislečega učiteljstva? Tega si ne moremo misliti. Ne, vi se do sedaj samo še niste odločili. In na to, da se odločite, kmalu odločite, mi samo — čakamo. In z nami čaka tudi slovensko ljudstvo, da s pristopom v društvo kršč. mislečega učiteljstva tudi častno sklenete zgodovino svoje preteklosti.

Kaj naj bi vas neki odvrčalo od tega koraka? Morebiti strah kake izgube ali škode? Ni mogoče. Dosegli ste že višjo ali celo najvišjo stopinjo v svoji službi, in torej ne morete ničesar izgubiti in nobeden vam ne more škodovati.

Ali se morebiti bojite napadov svojih tovarišev-kolegov? Prazen strah. Res bodo morebiti kateri vaši tovariši v svoji zaslepljenosti udarili po vas, a za to vas bo vse krščansko slovensko ljudstvo z veseljem sprejelo in branilo.

Ali vas morebiti zadržuje starost, češ: na stara leta se nočem več utikati v javne zadeve, na stara leta hočem miru. — Gg., to načelo bi bilo čisto napačno in bi pomenjalo za dobro krščansko stvar veliko izgubo. Ravno vaša starost je priča vaše zrelosti in porok, da zastopate dobro stvar, o katere dobroti in potrebi ste prepričani tako, da ji žrtvujete celo mir svojih starih let. In potem vaš lep vzgled, ki ga

daste mlajšemu rodu, svojemu stanovskemu naraščanju, z očitnim priznavanjem krščanskih načel na polju ljudske vzgoje! Kot izkušeni učitelji in možje s krščanskim prepričanjem boste pridobili veliko mlajših moči za krščanska vzgojna načela, veliko braniteljev krščanske šole, ki bodo za vas ravno toliko spomenikov vaše požrtvovalne ljubezni do slov. krščanskega ljudstva. In to ljudstvo vas bo imenovalo svoje očete, in vam bo vsigdar ohranilo časten in hvaležen spomin!

In ob zastoru svojega življenja, ko se boste še enkrat ozrli nazaj na svoje delovanje, kako prijeten bo spomin, kako sladka bo zavest, da ste vsigdar služili dobri, sveti stvari, da odhajate k svojim očetom — bogati na zaslugah za narod in krščansko šolo...

Zato starejši gg. učitelji, naprej! Za vami bo stopala mlada, čila četa, polna ognja in navdušenja za versko-nravno vzgojo svojega naroda, vsigdar pripravljena za delo in žrtve...

Zato, starejši gg. učitelji, naprej! Mi vas čakamo in tudi vse krščansko slovensko ljudstvo čaka vaše odločitve in čaka — vas!

Izseljeniško vprašanje.

To vprašanje je eno najpoglavitejših vprašanj, ki se tičejo našega ljudstva. Dan na dan, leto za letom odhaja na tisoče ljudi, najbolj h ljudi od nas v tujino. To je treba resno vzeti v pretes. Na eni strani je treba to izseljeniško gibanje skušati pametno omejiti; na drugi strani pa je treba skrbeti za naše izseljence, da na potovanju in v tujini niso prepuščeni samim sebi, ampak da se skrbi za nje in se na ta način održi vez med njimi in domovino. To lepo nalogo je prevzela za slovenske izseljence slovenska podružnica avstrijske družbe sv. Rafaela.

V pondeljek se je vrnil v Ljubljani v „Unionu“ ustanovni shod slov. podr.

avstr. Raf. družbe, ki je trajal nad tri ure in bil zelo dobro obiskan. Vsa poročila so bila zelo temeljita.

Do zdaj je slonelo vse delovanje v korist slovenskih izseljencev v Ljubljani na ramah č. g. prof. dr. Janežiča in „Slovenčevega“ urednika g. Mihaela Moškerc. Ker pa je izseljeniško vprašanje vsak dan bolj pereče in zahteva največje pozornosti, zato treba izseljevanje Slovencev, v kolikor se ne dá omejiti, vsaj dobro organizirati in skrbno nadzorovati, dve osebni tega gotovo ne zmoreta — zato današnji shod. To so na kratko misli č. g. prof. dr. Janežiča. Debatu in vse opombe se odloži na konec vseh referatov.

G. urednik Mha Moškerc je nato ocenil razna pota in pristanišča izseljeniška, ki si jih je sam osebno ogledal. Najmanj je priporočati pot čez Havre, kjer je za izseljence naravnost slabo preskrbljeno. Ozigosal je, govoreč o tržaškem izseljeniškem domu, z vso ogorčenostjo tamošnje razmere, ki so javen škandal. Do zdaj se je selilo naše ljudstvo v Severno Ameriko, zdaj pa preti nevarnost, da razširi družba Avstro-Americana agitacijo tudi na izseljevanje v Južno Ameriko in Avstralijo. Govornik predlaga troje:

1.) Vsak župnik naj bo družbeni zaupnik; 2.) v Ljubljani mora biti posredovalnica, ki naj bi dajala vsa pojasnila izseljencem, kako naj potujejo; 3.) ustanoviti se mo „Izseljeniški List“, ki naj izhaja vsaj četrtletno.

Poročilo o Trstu č. g. Tula je bilo pismeno, ker je bil sam zadržan priti. Sestavljeno je bilo jako skrbno in polno praktičnih nasvetov. Važen je zlasti nasvet, da kdor potuje v Ameriko čez Trst, naj se obrne naravnost na tržaški odbor Raf. družbe, in ta mu preskrbi vozni listek in vse potrebno za potovanje. Izseljenci naj poročajo družbi, kako se jim godi.

smrčnega Kovača. Takoj so bili na nogah.

Hitro preneso Kovača v sosednjo sobo. Lepo mu umijejo obraz in roke; prineso skarje in britev in o lepi črni bradi kmalu ni bilo sluha; brke mu lepo po gosposko navihajo in tudi lasu pomestno skampljajo. Bahač je prinesel uniformo nadkomisarja in kmalu je bil Kovač — nadkomisar. Na nos so mu potisnili naočnike (oviker). Kovač je med tem levanjem le parkrat malo močneje zasmrčal. — Ko je bil gospod nadkomisar napravljen, so ga ogledovali tovariši in zbijali šale. Da ga niso napravili sami, gotovo bi ga imeli za pravega. Še žena bi ga ne bila sedaj spoznala.

Sedaj pride poglavitno. Bahač in še dva tovariša so pograbili nadkomisarja in ga posadili na klop pred poslopje finančne straže. Popravili so mu kapo, pripasali sabljo, potem pa potegnili za zvonec. Kmalu se je odprlo okno in z zaspanim glasom je prašal, kaj da je.

„Gospodu nadkomisarju, ki je ravnokar prišel, je slabo“, in Bahač in tovariša sta zbežala za vogal hiše.

Kmalu se odpro vrata in prikažeta se dva stražnika v polni uniformi, eden z laterno v roki. Pet korakov pred „nadkomisarjem“ se vstopita po konci,

Dr. Krek se je za svoje poročilo o postavitvi o izseljenih dobro pripravil. Sam se je šel informirati o nameravanem izseljeniškem zakonu v notranje ministerstvo. Naša država nima nikake zanesljive statistike o izseljencih oziroma o škodi in dobičku izseljevanja. Priskrbel si je v ta namen knjige iz Amerike, zlasti pa je za nas znamenito delo našega rojaka dr. Šveglja, vicekonzula v Čikagi. Samo v prvi polovici l. 1906 se je izselilo v Ameriko 265.158 oseb. Od teh je bilo Nemcev 86.813, Slovencev in Hrvatov pa nad 46.000. Iz tega se vidi, da med Nemci pojema izseljevanje, med nami pa raste.

Dr. Krek zahteva, da se mora nvesti na vseh posestvih, od katerih gre gospodar v svet za dalje časa, prisilno gospodarstvo, ker radi pomanjkanja gospodarja ne trpi samo dotično posestvo ampak tudi občina oziroma dežela.

Od strani državnega zbora se mora ustanoviti izseljevalna policija, in nji naj bodo v pomoč uradi po deželi. Imeti moramo nekaj bolj živahnega nego samo državni urad v notranjem ministerstvu.

Ljudje naj se nauče angleščine, če hočejo imeti v Ameriki varstvo; in kdor gre v Ameriko, naj bo pripravljen, da ne bo opravljal samo najzadnjih del.

Med vzroki izseljevanja se naštevajo zlasti lakota, a mi vidimo, da hodijo v svet ravno najmočnejši, najbvrstejši, ki se jim lakote ne pozna. Vzrok izseljevanja tiči marveč bolj v izobrazbi in duševnem obzorju našega ljudstva, katera izobrazba in obzorje je večje nego za naše domače razmere. Naša mladina vidi, da v sedanjih domačih razmerah ne pride nikamor naprej. — Ako ne bomo dali ljudstvu doma dela, ne bodo pomagala vsa druga sredstva v omejitve izseljevanja nič.

V naprej bo vlada redno podajala

salutirata in ker se postava le še ne gane, se globoko poklonita. — Oni za voglom komaj zadržujejo smeh. — Ker se pa „nadkomisar“ le ne gane, stopita bližje in sedaj sta še le spoznala, da ima „g. nadkomisar“ tovariša pri sebi, ki je precej močnejši od njega in ne porajta na komplimente. Poklicala sta pomoč in Kovač se je kmalu zibal na mehkih blazinah.

Lepo jutro je sijalo v sobi in ura v farnem zvoniku je naznanjala sedem, ko se zbudi „g. nadkomisar“. Čudno je pogledal po sobi okoli — vse tuje — mane si oči — prime se za glavo, kakor bi se hotel prepričati, če jo ima še na pravem štitu. Na stolu poleg postelje ugleda čudno obleko, na mizi kapo in sabljo. Kovač je gledal vedno bolj debelo. Vse se mu je zdelo nekako megleno in vrteče; nič jasnega, stalnega. Venomer se je prijemal z roko za glavo. Vsa je in šel k ogledalu. A v ogledalu je zagledal popolnoma tuj obraz — lepo obrt, brke gosposko navihane in na nosu naočnike. „Ta v ogledalu pa je velik gospod“, si je mislil Kovač in vrgel naočnike na mizo. Sedaj je videl bolj natanko.

(Konec pride.)

LISTEK.

„Gospod nadkomisar“.

Solčava je vsa tam v Gorjancih in leži na kraju, kjer lahko vsakdo pogleda tje doli v sosednjo Hrvaško. Pa ne samo pogleda, tudi na izprehod sme tja doli, a priti se mora prazen, kajti drugače mora skleniti „pritateljstvo“ s financarji, ali kakor so jih Solčavci imenovali — z leblajtarji, ki so posebno hitro izvohali listega, ki je kaj dišal po tobaku in ga potem spremili na kraj počitka in miru — v temnico. Zato pa so bili Solčavci jezni na te preklicane leblajtarje, ki jim še „nedolžnih“ izprehodov po kapi Hrvaški niso dovolili in zato so gruntali in gruntali, kako bi se znosili nad njimi. Izmed njih pa je bil na leblajtarje najbolj hud Kovač, ker je moral presedeti nekaj dni in to samo zaradi tega, ker je zamenjal eno kilo železa s tobakom.

„Thotapil ne bom več“, je zatraval, a za financarja pa tudi ne grem. Najhujša kazen v vseh bi bila, če bi moral biti osem dni za leblajtarja; tega se bi mogel prenesti!

A nekateri so pa ravno nasprotno mislili: „Sedaj še le prične“, so zafjevali. —

Ker je šel g. komisar z ženo vred za dva meseca na dopust in so ostali samo trije navadni leblajtarčki, so si mislili Solčavci: „Sedaj pa le dajmo; mačke ni doma!“ Bahač, vodja tihotapcev, si je kupil v mestu popolno obleko (uniformo) nadkomisarja. Kako se mu je podala: posebno zvezde pod vratom in dolga sablja! V ti uniformi je mislil mladiče — leblajterčke pognati ravno v nasprotno stran, da bi tako na drugi strani njegovi tovariši lahko kar na debelo odpravljali svoj posej.

Dan izvršitve je bil tu. — Sedaj pa je prišel po nesreči tudi Kovač vmes. Na večer je bil v gostilni v družbi zbranih tihotapcev. Ko so že mislili odriniti, prinese eden poročilo, da je trgovec s ceno za tobak tako poskočil, da se trud in strah pred leblajtarji skoraj ne splačata. Prišlo se je sedaj zabavljanje čez trgovca, ki pa je dosegel svoj vrhunec, ko so pričeli udarjati čez leblajtarje. Tudi Kovač je prišel v tak ogenj, da je moral pridno zalivati, da mu ni zavrela kri. S trdo pestjo je tolkel toliko časa, dokler ni — zasmrčal.

Tihotapci so bili židane volje in sklenili so, da morajo leblajtarjem eno zagosti. A kako? Pogruntal jo je Bahač in sicer tako, da so se vsi tako od srca zasmejali, da bi bili kmalu zbudili

o izseljencih in o razmerah poročila in notice; te morajo priobčevati vsi listi. Ravno tako pa naj se celotno ali primerno predelano objavljajo v naših listih vsa zanimiva pisma izseljencev. Z izseljenci pa bodimo v zvezi po verski, cerkveni organizaciji. — To so pogloblitve misli poslanca dr. Kreka.

O varstvu deklet in obrambi v tujini je poročal č. g. Janez Kalan. Po izvajanju predlaga: Uvede naj se urejeno preskrbo za izseljence in preseljence, moške in ženske, in sicer na kraju, odkoder odidejo in za na kraj, kamor pridejo. — Soc. demokratje čakajo ljudij s kmetov že na kolodvorih, da jih pridobé zase. Vabijo jih tudi takoj v svoja društva v mestih in pridobivajo si jih po delavnicah. Kako prepričati zapeljivane? Po cerkvenih organih. V cerkvi in po časnikih naj se večkrat oglasi, naj se vsakdo, ki odhaja od doma zglaš pri župniku, naj gre kamorkoli, ali v mesto ali v Ameriko. Župnik pa naj naznanja te osebe na kraj izselitve, centrali, zglasilnici, ki izseljenca sprejme in pouči, v kako društvo naj se vpiše, v kako družbo naj ide itd. V Ljubljani bi bila taka hiša zglasilnica najbolje Rokodelski Dom. Za vzdrževanje teh hiš bi morala prispevati tudi vlada, dežela — vsaj toliko, da se plača uradnika. Ta pisarna bi morala biti v zvezi z vsemi zapupniki v Ameriki. Naši listi bi morali imeti stalna poročila o vseh izseljenjskih zadevah.

Prej ali slej se mora ustanoviti velika mednarodna zveza za izseljenca in preseljence za vse narode, in ta zveza bo gotovo tudi v veliko korist katoliške cerkve. —

Ker je nedostajalo časa, se je vršila na to izvolitev odbora. Razprava in druge opombe ter poročila so se pa morala opustiti; pridejo pa na vrsto pri odborovih sejah ali pa pismenim putem od strani pokrajinskih zastopov v Trstu in v Gorici.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji državnega zbora je dr. Korošec interpeliral radi podpiranja „Südtiroler“ od strani vlade. Vložena je bila interpelacija radi mučenja vojakov. V petek je bil slovenski govor poslanca „Slovenskega kluba“, Jakliča, prvič stenografičan. Dolej so bili stenografičani le nemški govori.

Posl. Fon je v petek interpeliral radi dogodkov na goriški realki, kjer vladajo čudne, neznosne razmere. Vzrok je, ker je večina profesorjev Nemcev.

V ponedeljek je bila seja nagodbenega odseka. „Jugoslovanska zveza“ je sklenila glasovati proti nagodbi.

V torek so socialisti in češki radikalci provzročili veliko demonstracijo napram novim ministrom. Socialni demokratje so stavili nujen predlog, ki je bil naperjen proti novi vladi, poseba proti kmetom-ministrom. In ta predlog je podpisala tudi „Jugoslovanska zveza“ in z njo nje liberalci.

V sredo je zbornica sprejela predlog, naj vlada čim prej predloži zakon za podporo revnih družin rezervistov, ki morajo na vojaške vaje.

Naš poslanec dr. Gregorčič in tovariši so predlagali, naj se ustanove na goriški gimnaziji slovenski razredi.

Posl. Fon je stavil predlog glede nastavljenja slovenskih profesorjev na goriških srednjih šolah.

Nove ministre imamo. — Kriza se je rešila povoljno. Iz ministristva so izstopili: Poljedelski minister grof Auersperg, trgovski minister dr. Foit, ministra dr. Pacak in dr. Prade. Novo ministristvo je sestavljeno tako: Nemeec Baron Beck — predsednik; Nemeec baron Bienerth — notranje; Nemeec dr. Marchet — nauk in bogoučastje; Nemeec dr. Derschatta, — železnica; Poljak dr. Korytowski — finance; Kršč. soc. dr. Ebenhoch — poljedelstvo; Čeh dr. Fiedler — trgovina; Nemeec dr. Klein — pravosodje; Kršč. soc. dr. Gessmann — javna dela; Nemeec Peschka — nemški minister; Čeh Prašek — češki minister; poljski minister postane skoraj gotovo poslanec Abrahamovicz, minister za deželno brambo pa podmaršal Georgi.

V „Jugoslovanski zvezi“ sedi tudi kmet Štrekej. Ta zveza je nastopila proti češkemu ministru kmetu Prašek in proti pogodbi z Ogrsko. V novi pogodbi so določila v varstvo do-

mače živinoreje, je sploh varovan naš kmet. Če se ta pogodba zavrže, dobimo bogve kaj. Ali so to prijatelji kmeta?

Češki deželni zbor razpuste še pred 1. januarjem. Stičan ne bo več. Nove volitve bodo meseca marca.

Drobne politične vesti. — Na Ogrskem se je ustanovila nova kršč. socialna stranka, ki bo baje pravična tudi Nemažarom. — Nemški cesar je sedaj na Angleškem. Tu pa ne bo govoril nič, ker je obolel. — Francoska vlada je začela ostro nastopati proti šuntarjem v armadi. Vsega je s svojim brezverstvom kriva vlada sama. — Vojska grozi med južno-ameriškima državama Brazilijo in Argentino.

Izdajstvo vojaških skrivnosti Avstriji. — „Lokalanzeiger“ poroča iz Varšave: Skrivna policija je odkrila izdajstvo vojaških skrivnosti. Vsa zadeva je še tajna. Več višjih častnikov je zamotanih v afero. Gre se za precejšnje število načrtov za utrdbe, ki so bili najbrže izročeni Avstriji. Policija je več oseb aretirala. Aretacije še slede.

Darovi.

Uprava „Primorskega Lista“ je prejela: Za Sirotišče: Gospa Antonija Hrovatin 3 K; Komel Andrej, Kronberg 1 K; Piriš Jakob, vikar 2 K; Oblokar Ivan, kavarnar 1 K; Ivan Čotar, Dornberg 23, 1 K; Troha Anton, Vel. Žablje, 40 vin.; Furlani Josip, duhovnik 8 K. Za Alojzijevišče in za Šolski Dom Furlan po 6 K.

S. K. S. Z.

K „S. K. S. Z.“ je pristopilo tudi 10.) „Društvo krščansko mislečih učiteljev“.

Miklavžev večer priredi naša S. K. S. Z. v dvorani „Central“. Na to opozarjamo že danes svoje somišljenike!

Sluhočnje predavanje je bilo jako dobro obiskano. Dr. Dermastia je lepo razložil pomen kartelov, posebno z ozirom na sedanjo druginjo.

Priljudno sredo je zopet predavanje.

Socialni kurz priredi S. K. S. Z. takoj po novem letu. Začne se 2. januarja; sklep bo v nedeljo 5. januarja. Pozivljamo vsa naša društva in druge somišljenike, naj se začno takoj pripravljati za ta kurz.

Novice.

„Slovenski klub“ na Dunaju je storil v svoji zadnji seji 8. novembra važne sklepe glede premestitve slovenskega učiteljišča iz Köpra v Gorico, glede slovenskih srednjih šol v Gorici in glede ustanovitve slovenske trgovske šole v Gorici.

Veselim se, da je „Slovenski klub“ zavzel za naše goriške zadeve. Naša dolžnost je, da stojimo neomajeno za svojimi poslanci.

Nismo se torej varali, ko smo v svoji zadnji številki v uvodnem članku izrazili prepričanje, da „Slovenski klub“ stori tudi za goriške Slovence, kar je v njegovi moči.

Ob isti priliki bavit se je „Slovenski klub“ tudi z zadevo slovenske gimnazije v Celju in slovenskega učiteljišča za Spodnje Štajersko.

V klub je bil sprejet koroški poslanec Grafenauer in to vsled sklepa slovenskih zaupnikov v Celovcu, ki so dne 7. novembra z 71 glasovi proti 3 izrekli, da naj koroški slovenski zastopnik vstopi v „Slovenski klub“.

Zahvala „Slovenskemu klubu“. — Odbor političnega društva „Sloga“ v Gorici je v seji 11. t. m. soglasno sklenil iskreno zahvalo klubu slovenskih državnih poslancev na Dunaju, ker se je zavzel tudi za to, da dobimo tudi v Gorici narodu potrebne slovenske šole. Odbor se nada, da bo delo „Slovenskega kluba“ venčano s popolnim

uspehom. Ta zahvala se je odposlala predsedstvu „Slovenskega kluba“.

„Sloga“ za slovensko šolstvo v Gorici. — Odbor političnega društva „Sloga“ na Goriškem je imel meseca oktobra in novembra zaporedoma več sej. Rešil je razne tekoče zadeve, imel razne posvete glede slovenskega šolstva v Gorici ter se pečal z organizacijo stranke. Tozadevni sklepi so se konečno odobrili v seji 10. t. m. Širši javnosti se prijavijo ob določenem času in ob primerni priliki.

Koroški list „Mir“ je postal sedaj liberalcem trin v peti. Ni jim po volji, da „Mir“ zagovarja krščanstvo napram nemškutarskim liberalcem. Zato so začeli delati liberalci tudi na Koroškem razkol in hočejo ustanoviti svoje glasilo. Ogenj razdora so pri nas na Goriškem zanetili liberalci, ker mi nismo pustili teptati krščanskih načel. Na Koroškem proti razkolu, ker hočejo liberalci protiversko gonjo zanesti med koroške Slovence. Koroške Slovence je doslej le ohranila njihova vera. Če to izgube, izgube narodnost. Zato je tudi naša dolžnost, da podpiramo koroške brate v njih delovanju. Širimo in naročimo koroško slovensko glasilo „Mir“! Somišljeniki, na delo, da pomagamo rešiti Slovence na Koroškem, v tisti deželi, ki je bila svoj čas jedro slovenskega naroda. Če tu zmaga brezverski liberalizem, je končana zgodovina koroških Slovencev, ne bo jih več. Zato: Širimo „Mir“!

Odbor „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici bo imel v nedeljo dne 17. t. m. ob 11¹/₂ seje. Istotam bo imel v nedeljo sejo tudi odbor društva „Skalnica“ ob 5. uri pop.

Za Simon Gregorčičevo ustanovo v ženskem delavskem društvu „Skalnica“ je nabrala gospica Gabriela Abram 7 K.

Vseslovensko delavsko politično društvo se je v nedeljo ustanovilo na Jesenicah. Na ustanovnem shodu sta govorila poslanca Gostinčar in dr. Krek.

Telovadni odseki ljubljanske S. K. S. Z. ustanove v nedeljo svojo „Zvezo“. Zborovanje se začne ob 10 h dopoldne v telovadnici hotela „Union“. Kranjski telovadci naj bodo v vzpodbujajo našim fantom po izobraževalnih društvi, da se tudi pri nas kmalu začno snovati telovadni odseki. Kakor čujemo, se pripravljajo že po več društvih podlaga za telovadbo. Le korajžo!

Poljaki o slovenski narodni pesmi. — G. Adam L. Szymanski je priobčil v „Swiatu Slowianskim“ članek „Polacki w pieśni ludowej slowianskiej“, v katerem priobčuje v poljskem prevodu tri epične pesmi iz Štrekeljeve zbirke, v katerih se govori o poljskem kralju, ki je Dunaj odrešil, in o poljski kraljici.

„Naš glas“, glasilo nove „Kmečke stranke“ na Goriškem je pravzaprav šibek glas. Tako publega in plitkega lista še nismo imeli predseboj. Ali naj bo list s tako medlim in ozkim obzorjem sposoben za združitev goriških Slovencev? Današnji čas zahteva jasnih ciljev, izraženih idej, duhovi se cepijo; sedaj pa pride par publicistov na čelu enega policaja in enega advokata ter hoče ta duševni razvoj, ki se vrši po celem svetu prepričati s par publicami. Dobro je, da so izdali svoj list, ker sedaj saj vemo, kaj so zmožni s svojimi talenti. Vidimo, da vse njihovo duševno obzorje se ne dviga nad nivo vrtojskega policaja. Zanimivo pa je, da ta publicist izhaja s pomočjo državnega denarja. List so dobili vsi naročniki od vlade vzdrževanega glasila „Gor. kmetijskega društva“, „Primorskega gospodarja“. In to, od vlade vzdrževano kmetijsko strokovno glasilo je posodilo svoje zavitke „Našemu glasu“. Prašamo merodajne faktorje, odkod pride „Goriško kmetijsko društvo“ do tega, da pusti strankarskemu političnemu listu izhajati pod zavitki in naslovi svojega od vlade podpiranega glasila? Zahtevamo odgovora!

Za udeležnike kat. shoda na Dunaju. — Naznanjamo, onim, ki so se oglasili za posebni vlak na Dunaj, da se je oglasilo samo 200 udeležencev, moralo bi jih biti za posebni vlak pa 300. Zato posebnega vlaka ne bo.

Zeleti bi pa bilo, da se vsi naznanjeni klub temu udeležu katoliškega shoda na Dunaju. Vožnja je sicer dražja a za ogled po Dunaju je tako preskrbljeno, pa se v drugem slučaju kaj takega ne dobi.

Večina ljubljanskih udeležencev je sklenila, da se sedaj potuje po najkrajši poti, t. j. po južni železnici in sicer v petek zvečer en oddelek s poštnim vlakom ob 12. uri 20 min. po noči drugi oddelek pa z brzovlakom ob 12. uri 10 min. ponoči. Cene so: iz Ljubljane poštni vlak za semintja 27 K 60 vin., za brzovlak semintja 35 K 90 vin.

Oglašenci naj pridejo torej pravočasno v Ljubljeno.

Kaj da hočejo liberalci, so povedali javno v „Slov. Narodu“ z dne 19. oktobra. Tam so objavili program, po katerem se morajo ravnati. Četrta točka se glasi tako-le: Stranka zahteva strogo ločitev cerkve od države. Zlasti stranka ne pripoznava cerkvi nikake pravice do šole ter zahteva od cerkve popolnoma svobodno šolo. Po domače se to pravi: Napredna stranka se bo prejkoslej bojevala zoper katoliško cerkev. Kdor drži z napredno stranko, je tudi deležen njenega početja in dela z njo vred na to, da se požene veronauk iz šole, da se cerkve zapro in vsa služba božja ustavi.

Liberalna suša. Piše se z dežele; Odkar se je „Goriška ljudska posojilnica“ in z njo še „Trgovska obrtna zadruga“, postavila na skrajno strankarsko stališče, začelo je ljudstvo izgubljati zaupanje v ta dva zavoda. Ni čuda potem, če vlada v imenovanih dveh zavodih tako huda denarna suša, da kličejo celo „klerikalne“ posojilnice na pomoč. Mogočni liberalni gospodje okoli „Trgovsko-obrtno zadruga“, ki vedno udrihajo čez „klerikalno“ zadružništvo, so se tako daleč ponižali, da so upognili hrbet pred „klerikalnim“ zadružništvom in ponižno prosijo pomoči. Na razpolago imamo več pisem, ki jih je pisala Trgovsko-obrtna zadruga našim „klerikalnim“ posojilnicam po Goriškem in Kranjskem. Najbolj smešno je, da pri pisujejo to zadržno denarni krizi, — splošnemu svetovnemu denarnemu položaju. — Za danes naj objavimo pismo, ki so ga pisali neki naši posojilnic. Pismo se glasi:

P. n.
Posojilnica
v

Iz poročil, ki nam jih prinašajo dan za dnevom listi, ste se gotovo poučili v kako kritičnih denarnih časih živimo. Ogromne investicije v gospodarstva in industrijalna podjetja v Nemčiji in izven Evrope, so denarna sredstva Avstro-Ogerske tako izžrpale, da danes brez jeme vsi večji denarni zavodi trpimo pomanjkanju denarnih sredstev v toliki meri, da smo se morali, ne kateri popolnoma, drugi pa deloma omejiti z razposojevanjem denarja.

Tudi naš zavod kateremu ni do sedaj še nikdar primankovalo (??) denarnih sredstev, jel je čutiti pritisk vladajoče denarne mizerije in bil vsled tega siljen vsaj deloma omejiti razposojevanje denarja.

Z otvoritvijo novo alpske proge nastalo je tudi na Goriškem zlasti ob novi progi, marsikatero gospodarsko podjetje. Zasluga za to gre v prvi vrsti našemu zavodu, (Povejte, kje? Samo hvala, se pod mizo val'at op. pis.) ki je podpiral in pomagal dokler in kolikor je bilo v njegovi moči. Ker se se pa naša denarna sredstva vsled želenega denarnega pomanjkanja do skrajnosti skrčila, (Pa bankrota menda vendar še ne bo!? Op. pis.) siljeni smo iskati si novih denarnih virov.

Za to se obračamo do Vas z ljudno prošnjo, da nam od svojih morebitnih denarnih prebitkov na zalogi kak znesek kot hranilno vlogo, katero bi vam obrestovali po 5¹/₂% od dneva položitve do dneva dvige. — Ako nam priskočite na pomoč s kakim zneskom imeli bodete poleg ugodne obrestne mere, svoje zadoščenje v tem, da ste pripomogli (Gabrščekovi propagandi Op. pis.) k narodno-gospodarskemu razvoju goriških Slovencev, ki so doslej navezani še skoro edino na samopomoč. V prijetni nadeji, da vam bo ugajala naša ponudba, vam prilagamo v svrhu vpošilnatne gotovine poštno hranilno posojilnico ter se vam priporočamo.

Z odličnim spoštovanjem
za „Trgovsko-obrtno zadruga“
reg. zadruga z neom. zavezo“
Jakselr. Bajec l. r.

Iz tega pisma razvidimo, da je re neznosna „suša“ pri trg. obrtni zadrugi in kdo je temu kriv? — Dokler bod tako važnim zavodam načelovali nekateri kompromitirani liberalci a la Ga

... je nek, bode ljudstvo smatralo ta zavod
... isto navadno liberalno-politično „bo-
... Dandanes, ko vendar ne živimo
... ako slabih razmerah na denarnem
... — ponujajo to obrestno mero
... kot vloga, le še slabo stoječa dru-
... Gabršček, ki se je bil svoj čas spravil
... mesarskim nožem nad „Krojaško za-
... go“, naj se bi rajše pobrigal za kre-
... onih zavodov, ki spadajo v njegovo
... kroje. — To smo napisali le zato,
... ljudje spoznajo, kako reve so libe-
... ni mogotci v gospodarskih vprašanjih.
... e, kar je „klerikalno“, je za nič; a
... „klerikalni“ denar jim je dober. Časih
... vso silo spravijo na „klerikalnega
... nja“, a kadar pa se imajo vtopiti v
... ni luži, — pa ga pridejo prosit po-
...

Velik uspeh slovenskega skla-
telja. — Direkcija c. kr. dvorne knjiž-
ne na Dunaju je kupila v svojo last
4 zvezkov skladb znanega odličnega
slovenskega skladatelja Danila Fajgelja.
Fajgelju, ki se je stekel mnogo krasnih
slag za slovensko cerkv. pesem, čast. na
velikem in častnem uspehu naj-
krenejše. Želimo, da bi še mnogo let
dovaj v čast slov. glasb. umetnosti.

„Mlekarska zveza“ je imela v
nedeljek svoj ustanovni shod v Ljub-
ani. „Mlekarsko zvezo“ priporočamo!

Adele Batistič iz Zg. Vrtojbe,
je pred mesecem v Aleksandriji neznanom-
no izginila, se je našla ta teden. Bila je pri
svojih judovski družini in ni smela nikdar
iz hiše. Posrečilo se ji je ta
teden, da je ušla in prišla k svoji ro-
kinji Ani Stepančič, ktera jo je včeraj
prijela v drugo službo v Aleksandriji.

Neka Slovenka iz Prvačine je
šla v Aleksandriji 13 let v službi pri enem
gospodarju. Minoli teden je umrl gospo-
dar ter ji v oporoki zapustil dva tisoč in
pet sto egipt. lir.

Opozorjamo na oglas gospoda
Rafaela Vuga, ki ima svojo trgovino z
reštinami na Kornu. Priporočamol

Nove posadke na Primorskem.
— Premestijo se: bosanski regiment št.
1 iz Dunaja v Trst; dragonski regiment
št. 5 iz Dunajskega Novegamesta v Go-
rico, Ljubljano, Ilirsko Bistrico in Ma-
libor; 5. kompanija pionirskega bataljo-
na št. 5 iz Kremsa v Pulo; 1. bataljon
pešpolka št. 97 iz Trsta v Sežano;
bataljon lovcev št. 11 iz Trsta v Gra-
diško; štab in tri kompanije lovskega
bataljona št. 29 iz Gradiške v Ron-
te in Tržič; lovski bataljon št. 24 iz
Št. dimpešte v Rovinj in Poreč; 2.
kompaniji pionirskega bataljona št. 11
Przemysla v Gorico; 2. bataljon trd-
njavsko-artilerijskega polka št. 3 iz Prze-
mysla v Pulo; bataljonski štab 1. in 4.
kompanija trdnjavsko-artilerijskega ba-
taljona št. 3 iz Petrovaradina v Pulo
ter 2. in 3. kompanija trdnjavsko arti-
lerijskega bataljona št. 3 in Sarajeva in
Trebinja v Pulo.

Ubegli vojak. — Pobegnil je
vojak tuk. pešpolka št. 47 Rihard
Hammer.

Novi dvajsetkronski bankovci.
— Ker so sedaj veljavne dvajsetkronske
bankovce lahko ponarejali, bodo v krat-
kem izdali nove. Novi bankovci bodo na
bolj trdnem papirju in v umetniškem
obziru bolj skrbno izvedeni. Temeljna
barva bode vijoličasta, ki se bode z dru-
gimi barvami izlivala v harmonično ce-
loto. Bankovec bode razdeljen na dve
polji; na jedni polovici bo v rožnatem
ovalu v svetlotisku označena vrednost
bankovca; na drugi polovici bode upo-
dobljena ženska glava. Treba bi bilo že
o pravem času poskrbeti za to, da bi
tudi naš jezik prišel na novih bankovcih
do one veljave, ki mu gre.

Vipavsko vino in dr. Lueger.
— Dunajski župan dr. Lueger naročil
si je letos vino iz Vipavskega za svojo
domačo pijačo.

Prazne vere so še vedno raz-
širjene med ljudvom. Skoro neverjetno
je, da nekateri prepisujejo in širijo med
ljudstvo „sanje Matere Božje“ ali pa
„zdravo pismo našega Gospoda J. Kr.“
in druge take prismođarije. Take reči
vrzite v ogenj!

Slovenskih časopisov je sedaj
69, med njimi pet dnevnikov in sicer
trije na Avstrijskem, dva pa v severni
Ameriki.

Staroslovenske grobove je
odkril kustos ljublj. muzeja dr. Schmid v
bohinski Srednji vasi. Našel je 23 gro-
bov iz dobe Karla Velikega.

Načelnstvo „Konsumnega dru-
štva“ goriških uradnikov naznanja, da
bode občni zbor dne 4. dec. t. l. Kraj
in čas zborovanja se naznani pravo-
časno.

Na 14 dni strogega zapora je
bil v Gorici obsojen inženir Pagoni, ki
vsled svoje zanikernosti zakrivil, da se
je prigodila znana strašna nesreča pri
soškem mostu, ob kateri je bilo 5 de-
lavcev podstih. Podjetnik Romito je bil
že prej obsojen na 6 mesečno ječo.

Ravnateljsko mesto na slov.
kmetijski šoli razpisuje dež. odbor.
Mesto je v IX. plačilnem razredu (letna
plača 3600 kron), kateri more preiti v
VIII. plačilni razred deželnih uradnikov.
Kdor namerava prositi za to mesto, naj
predloži svojo pravilno opremljeno proš-
njo deželnemu odboru tekom meseca
novembra t. l. Prošilci morajo s spride-
čevali o dovršenih študijah in s spride-
čevalom, da so sposobni poučevati v kme-
tiji, dokazati, da so zadoštno znan-
stveno in strokovno izobraženi.

Vlom v župnišče. — V Pod-
graju so neznaniz umovili za časa sv.
maše na Vseh svetnikov dan vlomili v
župnišče ter so pobrali denar iz blagajne
sv. Jožefa in fond, ki so ga župljani po-
darili za večno luč. Tudi sestro g. vikarja
so ukradli za 140 K.

Hude povodnji v Italiji. —
Tiber je narasel in nosi živali in dre-
vesa s seboj. Aniene je preplaval mnogo
vasi. Železnica in ceste so poškodovane.
Več vlakov ne more voziti. Nad otokom
Elba se je oblak utrgal; našli so šest
oseb, ki so utonile.

Srce na desni strani. — 28let-
nega Avakumoviča iz Modra na Hrvaškem
je preiskal zdravnik in našel, da ima
srce na desni strani.

Listnica uredništva. — Bil je:
Brez podpisa! V koš! Lokovec: Da-
nes nemogoče! Osek: Sporočite nam,
zakaj se gre.

Listnica uprave. — Do konec l.
1907 so plačali sledeči gg. naročniki:
1. Kacin Martin Cerkno 162; 2. Wertnik
Gabrijela, Požun; 3. Laharnar Peter po-
sestnik in gozdni čuvaj Podmelec; 4.
Vrabc Josip posestnik Kosovelje št. 4
Komen; 5. Ščinkovec Ferdinand, c. kr.
logar Lokve; 6. Vuga Ignacij pri c. kr.
drž. železnici v Splitu; 7. Rutar Franc
(Palmin Silvester) Stajersko; 8. Berginc
Josip, Trenta.

Iz goriške okolice.

g. „Kmečka zveza“ priredi shod v
nedeljo popoldne v Gorenjem Cerovem.

g. V Gorenjem Cerovem se v ne-
deljo ustanovi novo „Slovensko katoliško
izobraževalno društvo“.

g. Iz Št. Frjana. — Na dopis iz Št.
Frjana v „Soči“ z dne 5. t. m., kolikor
zadeva mene, šol. razmere sploh, odgo-
varjam sledeče: Pred 12 leti, ko so bili
šolodolžni sedaj 18 letni mladeniči, ki po
„Sočinega“ dopisnika trditvi še svojega
imena ne znajo podpisati, (izvestno bi-
stre glavica!) obstojala je že v Št. Frjanu
dvorazredna učilnica, v kateri sta pouče-
vala sedaj že pokojni g. nadučitelj K. in
gospd. učiteljica v p., L. Onadva sta učil-
la vse otroke, ki so dohajali v šolo, ne
samo pisanja, ampak tudi drugih pred-
pisanih predmetov. Šol. oblast je toraj
storila v tem obziru svojo popolno dolž-
nost in zato je pač neumestno, ako „So-
čini“ dopisnik nekaj zahteva, kar že ob-
stoja. Ako se kateri otrok po osemletnem
šol. obiskovanju ne nauči svojega imena
podpisati, tedaj lahko o njem trdimo, da
je slaboumen, in krivde ne gre pripiso-
vati ne njemu, ne šoli, še manj pa učil-
teljstvu ali šol. oblasti. Glede „Sočinega“
dopisnika trditve, da šol. vodstvo želi od
županstva cele zneske kron za šol. po-
trebščine, odgovarjam, da želim od
županstva samo toliko, kolikor
sem dolžan kakor šol. voditelj
po obstoječih postavah zahte-
vati, namreč da preskrbi županstvo z
učili one otroke, katerim stariši ne mo-
rejo ali nočejo učil nabaviti. V to svrho
bi za šolo v Št. Frjanu zadostoval „ogrom-
en“ znesek 10—15 K! Otroci, ki ho-
dijo v šolo brez učil, izgubljajo samo čas
in ovirajo pri učenju še druge otroke.
Letos n. pr. nima še sedaj neka prvolet-
nica, katero ima v oskrbovanju župan-
stvo, tablice. Na diani se ne more učiti
pisati, in zaradi 20 h, katerih noče žu-
panstvo za njo potrositi, izgubi deklica

šol. leto. Glede dopisnikove trditve, da
je šol. voditelj ponujal šol. knjige sinu
posestnika, ki prideluje 80 hl vina, izjav-
ljam, da se tega slučajja ne spominjam.
Sicer pa, ako bi mi katera knjiga preo-
stajala, storil bi tudi to.

Kar se tiče dopisnikove opazke, da
so šli nekateri občinarji 22. avg. v Go-
rico gledat pusta, moram dopisnika opo-
zoriti, da dotičniki so šli k tistemu in še
k mnogim poznejšim shodom, ker je v
njih korist, da se poučijo o tem in onem,
ker hočejo napredovati in ne ostati še
nadalje v nevednosti. Vem, da to marsi-
komu ni prav, ker z zavednim človekom
se ne more postopati, kakor bi kdo ho-
tel. Kdor želi komu dobro, mu ne bo
zapiral poti do izobrazbe in napredka,
do katerih mnogo pripomorejo ravno
shodi. To bodi dopisniku „Soče“ moj
zadnji odgovor tudi na morebitna nova
izzivanja in žaljenja, ker imam hvalež-
nejšega dela, nego odgovarjati na take
neutemeljene napade. D. C.

g. Občinske volitve v Št. Petru
so se vršile včeraj in danes. Izšlo se je
čisto mirno in s popolno zmago naših
mož. Nasprotnikov ni bilo na volišče
vkljub na triletnim grožnjam nekaterih
nezadovoljnejev.

Iz ajdovskega okraja.

a. Iz Lokavca. — V torek se je
sestavilo novoizvoljeno občinsko stare-
šinstvo v navzočnosti dv. svetnika grafa
Attensa. Izvoljen je bil za župana
zopet g. Josip Vidmar.

a. V Ameriko. — Ravno sedaj, ko
je zborovala Rafaelova družba v Ljub-
ljani, se jih napravlja iz našega okraja
zopet mnogo v Ameriko. Sliši se, da ta
teden že odrinejo nekateri iz Batuj in
Sela. Kaj bo z našimi kmetijami, če se
bodo tudi od nas izseljevali ljudje v
Ameriko!

a. V Črničah ni župana. — Vo-
litve so bile že meseca aprila in župan
je še prej umrl. Čas bi bil pač, da bi
se rešil utok, kterega so napravili nekateri
najbrž brez potrebe. Prosimo, da bi
slavno glavarstvo poskrbelo, da se reši
utok, ali pa naj se vsaj iz prejšnjega
starešinstva voli župan.

a. Nesrečno žganje. — Umril je
v Vel. Žabjahu dne 6. t. m. vsled pre-
obilo vžite pijače okoli 45 l. stari fant
Vincenc Bat. Zidnji likof je napravil
pri Andreju Samec, ki je ravno žganje
kuhal. Kmalu po 10. dop. padel je menda
po kuhinji, na to ga pobere omenjeni
gospodar, ter ga spravi na seno počivati.
Ko pa pridejo še pred poldnem k njemu
pogledati bil je že mrtev. Bog mu bodi
milostljiv!

Iz kanalskega okraja.

kl. Iskrena zahvala. — Izrekamo
iskreno zahvalo čislaneemu cestnemu od-
boru, za njegovo delovanje pri izboljšanju
naših hribovskih cest. Posebno se iskreno
zahvaljujemo našemu blagorodnemu gosp.
načelniku Mihaelu Zaga, v isti meri tudi
g. Henriku Malnič in g. Antonu Ivančič.
Akoravno so imenovani gospodje pri
lepih cestah, se ne ustrašijo pomagati
ubogim kmetom.

Hribovski kmetje.

kl. Iz Avč so nam poslali fantje
sledeči popravek, kiga na izrecno prošnjo
priobčujemo, akoravno v to nismo siljeni:
„Sklicuje se na §. 19. tiskov. zakona
z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex
1863 zahtevamo na dopis „Iz Avč“ v
št. 41 z dne 10. oktobra 1907 vašega
lista, da sprejmete v zakonitem roku na
istem mestu in z istimi črkami nastopni
stvarni popravek: Ni res, da so avškim
fantom plačevali mladi možje pijačo, da
so smeli z njimi ponočevati; Res pa je,
da so marsikaterega moža povabili a brez
da bi bil on kaj plačal.

V Avčah, 22. oktobra 1907.

Iv. Bukovec, Peter Bucik, Ciril Kovačič,
Mihael Kovačič v imenu Avških fantov“.

Veseli nas torej, da ni tako, kakor
se nam je poročalo.

Iz tolminskega okraja.

t. Razstava goveje živine v Tol-
minu. — Ta se je vršila dne 11. no-
vembra t. l. in se je prav lepo izponesla.
Letošnja razstava dela Tolminskem okraju
vso čast. Splošno mnenje je bilo, da gre
letos prvenstvo vseh razstav na Tol-

minskem temu sodnem okraju. Lani ni
bila razstava najlepša, bila je celo uboga;
a letos so Tolminci pokazali, kaj znajo.
Napredek med lansko in letošnjo raz-
stavo je bil velik in tako je prav.

Na razstavišče je bilo prignano
okolu 150 glav. Za bike so dobili darila:
Ivan Rutar — Volče — 60 K; Ivan
Krivic — Ponikve — 40 K; Fran Sorli
— Loje, 30 K; Ivan Rutar — Ljubin
20 K; nagrade à 10 K: Anton Pitamic
— Volče; Anton Podorak — Ham; An-
drej Bait — Volče; Ivan Rutar — Za-
tomin; Marija Rutar — Čigra in Anton
Klemenčič — Slap.

Za krave so dobili darila:
Jožef Leban — Zatomin — 80 K;
Antnn Maligaj — Volče — 60 K; Fran
Leban — Zabče — 40 K; Andrej Rejec
— Poljubin — 30 K; Jožef Gabršček —
Poljubin — 20 K; nagrade po 10 K:
Andrej Fon — Volče; Josip Lazar —
Volče; Fran Podreka — Volče; Štefan
Bukovec — Volče; Anton Pitamic —
Volče; Peter Kragelj — Volče; Blaž Le-
ban — Poljubin; Ivan Čujac, — Zatomin.

Za junice I. vrste so dobili darila:
Ivan Krivic — Ponikve — 50 K;
Andrej Ipavec — Volče — 40 K; Anton
Manfreda — Poljubinske Ravne — 20
K; Josip Zorut — Volče — 10 K.
Josip Cimprič iz Volč je dobil na-
grado 10 K.

Za junice II. vrste so dobili da-
rila: Anton Bizjak — Podmelec — 80
K; Fran Fortunat — Volče — 50 K;
Štefan Bratuž — Kozaršče — 40 K;
Matija Sorli — Podmelec 30 K; Fran
Fortunat — Volče — 10 K.

t. Iz tolminske okolice. — Cenjeni
„Primoski List“! Sprejmi v svoje predale
par vrtic. Na zadnjem shodu „Kmečke
zveze“ pri Sv. Luciji se je „Prim. List“
razglasil kot glasilo „Kmečke zveze“. Ker
som prijatelj začetnemu delu in ker
se redkokeđaj kdo oglasi in poroča kaj
važnega o naši „K. Z.“, zato naj jaz spo-
ročam nekaj. Moj namen je zavriniti neko
laž, ki se širi o g. Klobučarju, predsed-
niku „Mlekarnice“, češ da je silil za
predsednika „K. Z.“. To je grda neresnica!
Bil sem ravnatelj g. dr. Darmastia, in
sem dobro slišal, kako je g. dr. Darmas-
tia dal na glasovanje, kdo je za Klobu-
čarja. Večina je bila zanj. Klobučar pa
se je z vso silo branil ter dejal, da noče
biti predsednik, češ da je premalo zmo-
žen. In ker se ni udal, se je sklenilo, da
predsednika voli odbor. To je resnica,
vse drugo je laž. Nasprotniki zato lažejo,
ker se „K. Z.“ boje. Zato pa kmetje,
oklenimo se „K. Z.“ tem tesneje!

Iz kobariškega okraja.

kd. Razstava goveje živine v Kob-
aridu. — Dne 8. t. m. vršila se je
razstava goveje živine v Kobaridu, za
katero se je oglasilo 96 goved. a na
razstavo je bilo pripeljanih le 66 glav
vkljub temu, da ni bilo vreme neugodno.

Splošni utis je bil, da živina ni
bila tako lepa in zanimanje tako živahno
kakor lani. Za to se navajajo različni
razlogi, a pravega in utemeljenega ni
bilo možno poizvedeti. Bikov je bilo
priglašanih 25, razstavljenih 19; krav
priglašanih 43, došlih 30; junic prigla-
šanih 28, došlih 17.

Darila so dobili za bike: Andrej
Kurinec, Idrsko 60 K; Fran Ferl-tič,
Piki 40 K; Fran Soldat, Ilirsko 30 K;
Ivan Ursič, Kobarid 20 K. Za krave:
Anton Kranj, Sazič 50 K; Marija Soldat,
Idrsko 40 K; Katarina Kurinec, Ilirsko
20 K. Za junice: Miha Pevat od Pa-
vatov 50 K; Anton Manfreda, Ilirsko 30
K; Anton Ursič, Kobarid 20 K; Janez
Drešček, Livek 30 K.

Nagrade po 10 K so dobili:
Simon Šturm — Kobarid; Ivan
Šturm od Šturmov — Kobarid; Andrej
Kranjc — Sino; Ivan Perat — Avse;
Anton Volarič — Minsko; Andrej Ku-
rinec — Ilirsko; Jožef Juvančič — Ravna
pri Drežnic; Fran Manfreda — Idrsko;
Terezija Gruntar — Kobarid; Matija
Gašparat — Loge; Simon Hrast — Li-
vek; Franc Pontar — Kobarid.

Iz bovškega okraja.

b. Razstava goveje živine v Bovecu
je bila 9. t. m. Na razstavi v Bovecu je
bilo 51 glav od oglašanih 60 in sicer 4
biki, 27 krav in 20 junic. Živina je bila
v obče zelo lepa, posebno krave in ju-
nice. Vidi se, da se ta okraj zelo zani-
ma za živinorejo, od katere ima lepe

dobičke. Glede bikoreje so se pokazali lani in letos pomanjkljivosti, zato se ni dala za bike nobeno darilo; le Anton Kavc iz Pluzenj je dobil nagrado 10 K. Lepe so bile krave in so dobili darila za nje: Marija Furlan — Pluzno — 40 K in Anton Knavs — Pluzno — 30 K. Nagrade po 10 K so dobili: Josip Brengenc — Čez Soča; Feliks Knavs — Čez-Soča; Jožefa Furlan — Pluzno; Anton Kravanja — Pluzno in Franc Kenda — Dvor. Za junice so dobili darila: Josip Kravanja — Bovec — 25 K; Josip Šuler — Čez-Soča — 20 K; Matija Kenda — Dvor — 15 K; Matija Kasparčič — Bovec — 10 K. Anton Strausgill iz Bovca je dobil častni diplom.

b Slov. katol. polit. društvo v Bovcu priredi v nedeljo, dne 17. novembra ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo tajnika; 2. Poročilo blagajnika; 3. Volitev novega odbora; 4. Razni predlogi; 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi o d b o r.

Iz sežanskega okraja.

Iz utovske občine. Dne 10. t. m. smo imeli pri nas lepo slavnost. Blagoslovil je namreč naš veleč. g. kanonik M. Sila lep kip Matere Božje za dobravsko kapelico. Dosti požrtvovalne so se Dobravci skazali ta dan. Dva krasna slavoloka, neštevilno zastav in vencev se je ponosno dvigalo na čast naši mili Materi. Na stotine ljudstva se je zbralo, da počasti Mater svojo. Glinjiv govor je imel g. kanonik, pevski zbor društva „Tomaj“ je zapel krasno novo pesem M. Božji; nakar se je ljudstvo razšlo med neprestanim streljanjem topičev, vrh grička pri „Jezeru“. Čast i ponos mali vasici!

Ob novem stoletju so tudi na Grahovbrdu imeli enako slavnost; tudi takrat je bila ta jako majhna vasica (11 hiš) takorekoč pod zastavami vsa pokrita. Tudi njim čast; kajti njih kapelica je bolj podobna cerkvi kakor kapelici. Zato pa gre največ hvale hčeram g. Jožefa Mahnič, tamošnjega posestnika, ker one v resnici žrtvujejo mnogo časa za olepšavo kapelice. To je napredek ne pa v zabavljanju čez osebe, itd. Združimo se v bratski krščanski ljubezni, nehaj prepri. Bug i narod!

Oneslav.

Iz trziškega okraja.

Iz Tatovi v davč. uradu. V davčni urad v Trzinu so vložili tatje. Iz sosednje hiše, ki stoji že več časa prazna, so prevrtali po noči zid v davčni urad ter tu s svedrom prevrtali blagajno. Vzeli so 7500 K. Nekaj drobiža so pustili.

S tržaškega ozemlja.

ta Sv. Ivan — Trst. — Dodatek k I. predavanju „Slovenskega krščansko-socialnega izobraževalnega društva“ pri Sv. Ivanu pri Trstu. Kakor smo razvideli iz „Edinosti“ od 5. t. m. je napravila „Edinost“ iz komarja slona. Evo vam resnične podatke.

Ko smo se začeli zbirati, so prišli tudi nekateri gospodje in gledali izpod čela, kakor da ne bi imeli prave vesti. A vedeli smo že v naprej da so to „Edinostini“ pristaši. Ko je imel govor gosp. Čok jih je takoj v začetku razburil radi večeršnjega skoda N. D. O. in raztolmačil že v naprej koliko laži bude objavila „Edinost“. Dalje je govoril g. S. H. Škerlj in jim je naznanil in odkritosrečno izjavil zakaj ni govoril on na večeršnjem shodu N. D. O. Naj ne mislijo „Edinostini“ pristaši, da se je bal, ampak, ker ni bil prav dobre volje. — Dobil je besedo g. demokrat Mekinda, hoteč nas s svojim govorjenjem razplašiti; a g. Mekinda naj si zapomni, da se njegove besede nič ne bojimo. V Mekindov zapisnik pa naj bode postavljeno zaradi njegovih dveh vprašanj sledeče: prvič to ni bil nobeden shod da bi se javno s plakati naznanjalo, ampak to je bilo čisto priprosto predavanje le za društvene ude, in drugič kdo je pa izvolil večeraj g. Mandiča za predsednika shoda N. D. O. Potem je predaval g. M. Moškerc o delavstvu. Gola laž je pa kar je objavila „Edinost“ namreč, da o predavanju ni bilo niti govora. (Se nam zdi, da je namerč spal cenj. dopisnik „Edinostin“). G. M. Moškercu izrekamo najsrčnejšo za-

hvalo za njegov krasen govor! Nagajali so seveda „Edinostini“ pristaši z njihovimi „krasnimi besedami“. Bahali se nismo, da hočemo uničiti napredno stranko, to je laž kar piše „Edinost“. Zahvalnjemo se pa „Edinosti“ za njene „vzgladne izreke“, ki jih je nam stavila v svarilo. „Edinostine“ pristaše prosimo naj nam dokažejo da smo izdajalci, kakor so kričali za nami. Vi ste izdajalci, ker ste izdali sv. vero in ne mi! „Edinost“ pa naj si zapomni, da „po solncu rad dež pada“.

ta Trst. — Katol. slov. izobr. društvo v Trstu — je imelo svoje redno mesečno predavanje v nlici S. Francesco 15 I. Predavala sta g. Moškerc o časopisu, č. g. Ukmar pa o narodu in narodnosti. Velika burja, ki je ta večer ostro brila je marsikakega uda zadržala doma. Tembolj hvalevredni pa so oni, ki so prišli. Prihodnjic pridite vsi.

Gospodarske vesti.

Obdarovanje konj na Tolminskem.

Tudi pri nas pride scasoma do tega, da se posestniki živinorejci, v krajih kjer so se občinska zemljišča razdelila in nimajo v bližini vasi pašnikov, zdražijo v posamezne zadruge, da si napravijo iz primerenih zemljišč pašnike za spomladi, predno se odpelje žival na planine, in za jesenski čas ko se jo domov pripelje. To je potrebno toliko glede prehranitve suhe krme, kolikor radi vrtenja živine in zdravja sploh, kar pač posredno vpliva tudi ne samo na denarni položaj posameznih posestnikov, ampak tudi na zdravje prebivalstva, ker le od zdrave živine je zdrav pridelek. Opustitve skupnih pašnikov upliva pa posebno na konjerejo slabo. To se je očitno pokazalo posebno na Češkem. Pred razdelitvijo občinskih pašnikov imeli so tam konje močnejših kosti in večje rasti. Slovci so daleč okrog. Vseled razdelitve pašnikov vpeljala se je konjereja večinoma brez vpoštevanja potrebe primernih pašnikov. Material se je poslabšal. Država si je pomagala s tem, da se je pričelo vpeljati iz drugih držav žrebce krepkejših pasem. Ker pa včinek ni bil žrtvam primeren, delali so se nadaljni poskusi.

Vseled tega se je prvotna pasma križala, z angleško težke vrste, z normansko valonsko itd. Nastala je vseled tega zmes, ki je pomagala oslabašati še to kar je dobrega ostalo.

Še le v zadnjem desetletju pričelo se je uvidevati v merodajnih krogih, da tako ne gre naprej. Še celo v Kladrup-kjer se nahaja svetovno znana žrebčarna last Njeg. Veličanstva našega presv. cesarja je postajal material slabši. Zboljšanje materiala se doseže večinoma z vpeljanjem drugokrvnih plemenjakov. Skušnja je dokazala da to ne zadostuje. Slično je bilo zadnja desetletja tudi na Tolminskem. Naši konji so bili v prejšnjih letih in tudi še od leta 1870—1880 v sosednih naših kronovinah in tudi v sedanjih laških na jako dobrem glasu. Saj je še zdaj pač znano v Vidmu mnenje, da je konj iz hribov trden, živ in vreden kot iz drugih krajev vpeljani. Ko se je pa pričelo vpeljati in prepogostokrat menjavati žrebce drugih pasem, poslabšal se je material tako, da je konjereja propadla. To je samo ob sebi umevno, ker so cene bile razmeroma vedno slabše. K temu je tudi uplivalo razdelitev pašnikov. In naš živinorejec oprjel se je bolj govedoreje. Ker je pa državna uprava uvidela, da tako ne gre naprej nastopila je racionalnejšo pot. Za posamezne okraje je uvrstili so se v posamezne konjerejske okraje. Tako se je določilo za tolminski okraj vpeljali pinogavsko pleme oziroma valonsko, katero najboljše ngaja. Nakupili so se žrebci boljše vrste in drže se načela, da ostanejo kolikor mogoče časa stalno na odkazanih postajah. Tako se vdobi pač enakomernjši tip konj in da smo na pravi poti dokazalo je letošnje obdarovanje konj v Tolminu. To je tudi povod tem vrstav. Gori omenjena komisija je razstavljene konje pregledala, v posamezne razrede uvrstila in po daljšem presodovanju določila, katerim se darila priznajo.

Na to so bili g. posestniki konjerejci skupno povabljeni pristopiti v obližje obdarovalne komisije. Gospod podpolkovnik je navzočega župana tolminskega naprosil, naj posestnikom obrazloži važnost konjereje, in doceni v to najpotrebnejša navodila, ter priporoči, da kolikor mogoče napredujejo. Pri tem jo tudi gosp. conte Panigaj omenil, da bo toliko dr-

žava kolikor dežela oskrbela, da se bodo podeljevala vsako leto izdatnejša darila še v večjem številu.

Na to je Oskar Gaberščik v imenu komisije zbranim posestnikom in udeležencem v kratkih besedah orisal važnost konjereje, ki se nikakor ne sme prezirati. Za razvoj našega gospodarstva, za zboljšanje našega položaja sploh, izpolniti je način reje naših domačih živali. Napredovati moramo tudi tam kjer so se pogoji poslabšali, ker vseled novih prometnih zvez, prišli smo po dolgih letih tudi mi, do tega, da vse naše pridelke itd. lažkeje izvažamo. Zato se moramo organizirati in moramo skrbeti, da pokažemo naprednost s tem, da ne znamo samo tekrovati z drugimi deželami v posameznih panogah kmetijstva, ampak da pridemo do spoznanja, da je to za nas same največji dobiček. Ker s tem, da si vzgojimo lepšo in boljšo živino, se ne množi samo glavica našega premoženja, ampak večajo se tudi obresti od kojih nam je vrediti tekoči račun izdatkov in poskrbeti potrebnih svot za nadaljno zboljšanje našega gospodarskega položaja sploh. (Konec prih.)

— Gnojenje vinogradov. — Sedaj v jeseni je za gnojenje vinogradov najboljše čas. Radilne snovi, ki se nahajajo v gnoju, se preko zime raztope in pridejo do spomladi, ko jih trta potrebuje, do korenin. Najboljši gnoj v vinogradu je hlevski, ker damo ž njim poleg rev dilnih tudi mnogo organskih snovi, ki e zemlji sprhnejo in jo zrahljajo. Ko so organske snovi razkrajajo, napravljaj se tudi razne humozne kisline, ki uplivo blagodejno pri razkranjanju rudniških snovi v zemlji. Najboljše je raztrsti gnoj po vinogradu in ga za peden globoko pokopati. Pregloboko se ne sme gnoja dati, ker bi v globočini zagnil, mesto sprhnil. Posebno v težki zemlji se to lahko prigodi. Poleg tega se tudi potrže z globokim kopanjem trti preveč korenin.

Razun z domačim gnojem, gnojimo vinograde lahko z umetnimi gnojili. Najboljša so v ta namen: Tomasova žlindra, kalijeva sol in soliter. Prvi dve gnojili trositi je po vinogradu v jeseni, zadnje pa spomladi, ko začne trta poganjati. Soliter se namreč jako naglo raztopi in bi se v zemlji poizgubil, ako bi ga prerano potrosili. Za 1 ha vinograda vzeti je približno: 6 q Tomasove žlindre, 3 q kaljeve soli in 2 q solitra. To gnojilo bo raščo in zarod neznanško povpešilo. Skušnje iz zadnjih let so tudi pokazale, da ne trpijo vinogradi, katere se je potrosilo z umetnimi gnojili, toliko od suše. Kalijeva sol in soliter vlečeta namreč vlago iz zraka na-se in je ne izpuštita prav rada. Priporočajo se zato ta gnojila osobito za osušne lege. Kdor ima malo domačega gnoja, pomaga si najboljše na ta način, da gnoji vsako četrto leto s hlevskim gnojem, potem pa vsako leto z nekoliko (s polovico gornje množine) umetnih gnojil. Kdor ni še rabil

umetnih gnojil v vinogradu, naj jih skusi letos in gotovo bo jako zadovoljen. Ze prvo leto se mu drago poplačajo.

g Sekire za obsekovanje olj — Pri obrezovanju oljk nam rabi oster nož, dobre škarje in ostru sek za odstranjevanje debelejših vej. Italijani rabijo v to svrhu posebne sekire, ki prav pripravne. Sekira, ki ima na vrh žlebasto krivo dleto, nam služi za stranjevanje debelih vej. Z žlebastim, krivljenim dletom, ki je nad ušesi, izžemo ali iztešemo, kar je gnilega in hega. S sekiro, ki ima zgoraj zakrivljeno nožu podoben del, se odstranjujejo tanke veje, in sicer z zgornjim, zakrivljenim delom, debelejšje veje pa s spodnjim ravnim rezilom. Ta sekira se vzame drevo, in ker ima podaljšan in zakrivljen roč, se obesi za porabo na kako vejo.

g Zakon za povzdigo živinorejske stopi v veljavo za osrednje ozemlje novim letom. Od novega leta naprej ne bo smel pripuščati noben bik, ki licenciran.

Loterijske številke.

26. oktobra.

Trst 72 90 6 32
Linc 56 71 48 76

ZAHVALA.

Za vse izkazano sočutje v dolgi in mučni bolezni ter ob smrti svetimi tolažili pokrepčanega, mojega nepozabnega brata

ANTONA OSTROUSKA zasebnika in trgovca,

kakor tudi za častito mnogobrojno spremstvo pri pogrebu si štejem v dolžnost izreči v svojem imenu in v imenu pokojnika ter ožjih prijateljev prisrčno zahvalo; Osobito pa se zahvaljujemo čast. šolskemu vodju, ki se je s šolsko mladino udeležil in posebno sl. občinskemu starešinstvu, koje se je v polnem številu udeležilo pogrebne slovesnosti, pa tudi čast. gospodoma duhovnikom in čast. pevskemu zboru za glinjivo petje in darovateljem krasnih vencev in šopkov. Še enkrat srčna hvala!

V Kobiljiglavu, dne 11. nov. 1907.

Zalujoči brat
in ožji prijatelj.

Knjigoveznica Ivan-a Bednařič

SE JE PRESELILA

v ulico Vetturli št 9 v hišo „Nar. Tiskarne“

Najnovejša trgovina

z jestvinami, moko, žitom in cementom na drobno in debelo

Rafael Vuga

Gorica — na Kornju št. 6 — Gorica

priporoča trgovcem in zasebnikom v mestu in na deželi, kavo, riž, ogrski in domači ječmen, sladkor, olje, petrolej, pšenično moko domačo in ogrsko, turšično, ajdovo in rženo moko, pšenični in turšični zdrob, belo in rudečo sol, otrobe, oves, turšico, pšenično, reč. najboljše Portland cement itd. itd. itd.

Sleparjenje s Tomaževo žlindro.

C. kr. kmetijska družba kranjska nam pošilja sledeče svarilo:

„Nekteri trgovci, zlasti eden iz Trsta, ponujajo pri nas na Kranjskem in na Primorskem Tomasovo žlindro po 5 K 75 h 100 kg postavljeno na kolodvor v Trstu in pravi, da je žlindra 17 do 19 odstotna.

Kdor pozna kupčijo s tem blagom, tisti ve, da je ponujanje žlindre, ki more imeti dva odstotka manj ali več fosforove kisline, samonasebi že čisto navadno sleparstvo, in kdor tako ravna, se mu ne sme zaupati da bi tudi drugače ne sleparil.

V vsej Evropi imamo tri velike skupine, ki prodajajo Tomasovo žlindro na podlagi skupnega dogovora pod enimi in istimi pogoji. Ena taka skupina je v Pragi, ki pa zaradi drage voznine za južno Avstrijo, torej za nas, ne hodi v poštev. — Druga skupina je na Angleškem, in ta glasom dogovora v Avstrijo sploh ne sme prodajati. Tretjo skupino tvorijo nemške in belgijske tvornice, ki imajo največ blaga v roki, ki ga pošiljajo čez morje v Trst, in to dobivamo mi. Tomasova žlindra, ki jo ponujajo pri nas tržaški in drugi trgovci, je vsa od berolinskih tvornic.

Vse tvornice Tomasove žlindre prodajajo svoje blago po cenah, ki jim je podlaga vsebina, to so odstotki fosforove kisline. Cena torej velja za 16-, 17-, 18- itd. odstotno Tomasovo žlindro, in nobena tvornica ne ponuja blaga za enotno ceno, če ima žlindra 17 do 19 odstotkov. Trgovci sami delajo take neumne in obenem sleparske ponudbe, ki imajo namen edino le kmeta slepariti.

Trgovec je kupil od berolinskih tvornic Tomasovo žlindro z natanko zaznamovano vsebino in jo je moral tako plačati, kakor kaže na vreči zaznamovana vsebina, ki pa, mimogrede bodi omenjeno, tudi ni vselej zanesljiva.

Če tržaški ali kateri drug trgovec ponudi 17- do 19 odstotno blago, potem sme biti kupec zagotovljen, da bo dobil v najboljšem slučaju le 17odstotno blago, kajti 19odstotna žlindra je danes za 67 vinarjev dražja kakor 17 odstotna. Iz tega sledi, da je omenjanje 19odstotkov le lihanica, ki nanjo kmete lovijo.

Označeni trgovci se sploh zanašajo na nebržnost ali pa na nevednost kmetov, češ da prejetega blaga sploh ne bodo dali preiskati po kakem kemijskem preskušališču. Oni pošljejo zato račun v trdni nadi, da bo ta Tomasovo žlindro plačal, ne da bi jo dal preiskati in ne da bi prišel na sleparijo.

Mi n. pr. dobro vemo da danes v Trstu sploh ni nobene druge žlindre kakor samo 16 odstotna, in če kak tamosen trgovec pošlje 17- do 19 odstotno blago, bo prav gotovo v resnici poslal le 16 odstotno. Ti trgovci tudi ne jamčijo za vsebino fosforove kisline, in če jih kdo trdo prime, pa pravijo, da naj se dá žlindra preiskati in kolikor

vsebina kaže, tako naj se plača. Pri tem imajo zopet svoje sleparske nakane. Preskušnja stane denar, in le tisti, ki vzame cel vagon, ima pravico do brezplačne preskušnje. Navadni odjemalci ali kmetje, četudi kupijo cel vagon, niso poučeni, kako se ravilno iz celega vagona vzame vzorec za preskušnjo, in ker ga navadno pravilno ne vzamejo, in sicer proti predpisom berolinskih tvornic, pa trgovci potem ugovarjajo resničnosti preskusa, ker vzorec ni bil prav vzeti, in v slučaju pravde kmet podleže.

V prav zadnjem času se je dogajalo, da je neki tržaški trgovec proti dogovoru poslal namesto 18odstotne žlindre 17 odstotno, vreče so tudi bile zaznamovane s številko „17“, a pravilna preskušnja je dognala, da poslano blago ni imelo niti celih 16 $\frac{1}{2}$ odstotkov fosforove kisline. Po določilih berolinskih in vseh drugih tvornic Tomasove žlindre, ki jamčijo za vsebino, je dovoljena razlika $\frac{1}{2}$ odstotka, in če je večja, jo mora tvornica povrniti.

C. kr. kmetijska družba ožigosa to sleparjenje s Tomasovo žlindro v dogovoru z „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani in torej svari kmetovalce pred takimi trgovci in agenti s Tomasovo žlindro.

Imenovana zastopa jamčita za vsebino fosforove kisline od prodane Tomasove žlindre in zato imata oba iste cene, ki so danes sploh mogoče, in je izključeno, da bi kdo na pošten način mogoč Tomasovo žlindro ceneje oddajati.

Vsled dobljene izkušnje smo upravičeni izreči sumnjo, da izvestni trgovci devljejo slabše blago v vreče, ki so zaznamovane z višjo vsebino fosforove kisline. Preiskala se je n. pr. Tomasova žlindra takih trgovcev in je imela manj fosforove kisline kakor je bilo na vreči zaznamovano, dočim tisto blago, ki ga prejema kmetijska družba ali „Gospodarska zveza“, ima redno večjo vsebino kakor kaže vreča. Iz tega sledi, da so tvornice poštene in vsaj kmetijskim zastopom v bojazni pred preiskavo pošiljajo zajamčeno dobro blago. Kdor torej noče biti osleparjen, ta naj ne kupuje Tomasove žlindre od ožigosanih trgovcev in agentov ter naj se rajši obrne do kmetijskega zastopa, kamor je včlanjen.

Zavedne kmetovalce, kmetijske podružnice in zadruga opozarjamo na tu opisana dejstva ter jih prosimo naj v tem zmislu pouče svoje manj zavedne tovariše.

Tvornice za Tomasovo žlindro jamčijo le za pošiljatve v celih vagonih. Vzorce za preskušnjo je vzeti na naslednji način: Z nalašč za to prirejenim svedrom je iz vsake pete vreče vzeti poskušnjo, ki naj se potem na suhi podlagi dobro zmeša in spravi v primerno suho steklenico, ki se zamaši in zapečati s pečatom prejelnika in priče. Poskušnjo naj vzame kupec, oziroma prejelnik ali njegov pooblaščenec, v navzočnosti nepristranske priče, ki se mora o namenu vse zadeve poprej po-

učiti. Na steklenico je prilepiti listek, kamor je zapisati število vagona, železniško postajo, odkoder je bila Tomasova žlindra poslana, datum in ime tvornice, potem število vreč, težo, znamko in zajamčeno vsebino fosforove kisline. Za vsak vagon je vzeti, posebno poskušnjo v tri steklenice ter mora biti v vsaki najmanj 250 g na popisani način vzete žlindre. Vse tri steklenice za vsak vagon je pravilno popisati in izpolniti je tri svedočebe o vzeti poskušnji, ki jih mora podpisati prejelnik ali njegov pooblaščenec in omenjena nepristranska priča. Ena steklenica s poskušnjo se mora takoj poslati na kako kemijsko preskušališče, ki je v to svrhu pooblaščen. Za Kranjsko je pooblaščen kmetijsko-kemično preskušališče za Kranjsko v Ljubljani. To je nakratko in površno povedano, kako je postopati, a podrobno navodilo za to postopanje je dobiti s tiskanimi policami vred pri tvrdki „Thomasfosfatfabriken“, Berlin W., Karlsbad 17, in tudi vsak trgovec jih ima dovolj v zalogi. Tisti trgovec, ki bi ne hotel Tomasove žlindre z jamstvom prodati in postreči s to zadevnimi navodili in tiskanimi svedočbami, kaže s tem že naprej svojo sumljivost in se lahko smatra za sleparja, in zato moramo pred njim svariti.

To svarilo bodi tudi naše svarilo. Od nikogar ne kupujte žlindre, razun od kmetijskih organizacij, ki so dale blago koj pri prijemu natanko analizirati.

„Goriška zveza“ gospodarskih združenj in druženj pri nas na Goriškem skrbi, da dobiva kmet pravo, nepokvarjeno blago po zmerni ceni.

J. ZORNIK, GORICA

Gosposka ulica št. 10,

priporoča svojo največjo zalogo raznovrstnega blaga, kakor: perilo za gospode, raznovrstne pletenine, jägersrajce, nogavice, rokavice, najlepša izber: nakita za ženske obleke, čipk, trakov, svil, pasov, šerp, čipkastih rut, predpasnikov, modercev, pajčodalov za birmance itd.

Vse potrebščine za g. šivilje in krojače.

Podpisana imam na prodaj kopeljni stroj

za segrevanje vode.

Marija Zidarič

ulica Torrente št. 8.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberskega in drobnega baga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiljsveče prve in druge vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-oveg v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

C. kr. privil.

25 let obstoječa strokovna krojačnica prve vrste.

GORICA — na Travniku — GORICA

Tu se kupuje najceneje!

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov vseh vrst, ter nepremočljivih pelerin in jopičev za dame.

Edina zaloga oprave k uniformam

za gospode e. in. kr. častnike, uradnike, veterane, finančne stražnike, orožnike, občinske redarje in ognjegase; za častito duhovščino: ovratnike, mašne kape.

Dobiva se vse, kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ v Gorici

na Travniku.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke; 2. proti prelomom zvonove, in 3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil III. četrtleta, t. j. mesecev
julija, avgusta in septembra 1906,

začne v

ponedeljek, 2. decembra 1907,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrtke in ponedeljke, od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Od ravnateljstva zastavljavnice.

V Gorici, 7. novembra 1907.

LU LU LU LU LU LU LU LU LU LU LU

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sGINE v kratkem času omotica in šivovna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Odlikovana pekarija
in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Novodošlo blago za nastopno dobo

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tekališče Josipa Verdi št. 33
in v podružni delavnici na Tržaški cesti v lastni hiši (v bližini g. Črnigoja).

Za naročila iz dežele zadostuje, da se mi pošlje normalno prsno mero vzeto po vrhu telovnika.

Pri naročilih za gg. uradnike naj se mi označi službeni stan in činovni razred. N. pr.: Okr. sodnik, šolski svetnik, sodni pristav, profesor IX. čin. razreda itd.

Izdelek iz lastnega blaga
jamčim.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejih krajev.

Gorica, via Trento št. 20 Gorica, via Seminario št. 10

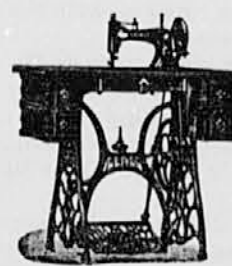
Olje za luč 40 kr. lit.	Olje corfù 60 kr. lit.
„ fineje 56 „ „	„ barl 60 „ „
„ bolje 56 „ „	„ lucca 70 „ „
„ dalmat. 56 „ „	„ nizza 80 „ „
„ istrsko 56 „ „	„ najfn. I gl. „

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.

Saunig in Dekleva

ulica Muntelpto št. 1. Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvo-kolesa Helical Premier in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna mehaniška popravilnica.

Centralna posojilnica v Gorici

se je

PRESELILA

na tekališče J. Verdija št. 32.

Restavracija „Central“

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je odprl novo restavracijo „CENTRAL“ Corso G. Verdi št. 32, v hiši „Cent. posojilnice“ v kateri bode točil pristna bela in črna vina kakor tudi dobro pivo iz slavnoznanih Dreherjevih in plzenskih pivovaren. Obenem bode vedno preskrbljeno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili. Ima krasen je dilni salon, kakor tudi veliko dvorano za veselice, plese in raznovrstne druge zabave, lepo kegljišče, katero je krasno razsvetljeno in po zimi zakurjeno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Pavel Hönsch,
restavrater.

Peter Cotič, čevljarški mojster

v Gorici, Raštelj, 32.

Naznanjam slavnemu občinstvu in cenj. gg. odjemalcem, da sem odprl podružnico v Gosposki ulici št. 1. vis-avis „Monta“, v kateri osebno poslujem. Sprejemam vsakovrstna naročila za izdelovanje novih čevljev in poprave starih. V zalogi se dobi vsakovrstne čevlje. Izvršena dela pošiljam v mestu na dom, na deželo po pošti franko. Cene zmerne. Konkurenca izključena. Se topla priporočam udani

Peter Cotič

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. k. okrajne sodnije v Gorici z dne 6. oktobra 1907 opr. št. E ¹³⁰²¹⁶/₄₈ se bo vršila na zahtevanje Antona Hrovatina, posestnika v Vitovljah, v svrhu delitve skupnega premoženja javna dražba Antonu Hrovatinu, Josipu Živicu, Antoniji Živic, Frančiški Živic in ndl. Bernardini Živic lastnih nepremičnin po sledečih skupinah:

- 1.) V četrtek dne 14. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Črničah zemljišče pod davčno občino Črničce, cenjeno na 202 K 60 h.
- 2.) istega dne ob 2. uri popoldne v Oseku zemljišče pod davčno občino Osek, cenjeno na 4738 K 62 h v šestih ločenih skupinah;
- 3.) v soboto dne 16. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Ozeljanu zemljišče pod davčno občino Ozeljan, cenjeno na 6970 K 38 h v eni skupini;
- 4.) istega dne ob 2. uri popoldne v Šempasu zemljišče pod davčno občino Šempas, cenjeno na 3897 K 32 h v štirih ločenih skupinah;
- 5.) v torek dne 19. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Vitovljah zemljišče pod davčno občino Vitovlje, cenjeno na 40404 K 27 h v 19. ločenih skupinah;
- 6.) v sredo dne 20. novembra 1907 ob 10. uri zjutraj v Vitovljah ostala zemljišča pod davčno občino Vitovlje, cenjena na 15825 K 47 h v 35 ločenih skupinah.

Nepremičnine se smejo oddati tudi za dve tretjini cenilne vrednosti.

Vsak ponudnik ima položiti za vsako skupino, ki pride v dražbo 10% vadij.

Dražbene pogoje, zemljknižne podatke in cenilne zapisnike si lahko ogleda vsak na dan dražbe na licu mesta, pred dražbo pa pri c. k. okrajni sodnji v Gorici v sobi št. 8, ali pa v odvetniški pisarni dr. D. Treola v Gorici.